

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0200/2011

30. 5. 2011

ZPRÁVA

o politice v oblasti auditu: poučení z krize
(2011/2037(INI))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodaj: Antonio Masip Hidalgo

Navrhovatelka (*):

Kay Swinburne, Hospodářský a měnový výbor

(*) Postup s přidruženým výborem – článek 50 jednacího řádu

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
STANOVISKO HOSPODÁŘSKÉHO A MĚNOVÉHO VÝBORU (*).....	12
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	17

(*) Postup s přidruženým výborem – článek 50 jednacího řádu

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o politice v oblasti auditu: poučení z krize (2011/2037(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na zelenou knihu Komise ze dne 13. října 2010 o politice v oblasti auditu: poučení z krize (KOM(2010)0561),
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. května 2011 o správě a řízení finančních institucí¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. března 2009 o provádění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek²,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek³,
- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a stanovisko Hospodářského a měnového výboru (A7-0200/2011),

- A. vzhledem k tomu, že nedávná finanční krize zpochybnila práci auditorů,
- B. vzhledem k tomu, že po skončení krize bylo nadměrné přijímání rizik ze strany finančních institucí do značné míry spojeno i s flexibilními, omezenými a neefektivními mechanismy kontroly a řízení rizik, zvláště v případech systémově významných finančních institucí,
- C. vzhledem k tomu, že se ukázalo, že auditori mohou hrát klíčovou úlohu zejména v posílení dozoru nad finančními institucemi v oblasti řízení rizik,
- D. vzhledem k tomu, že úloha výborů pro audit, zvláště v rámci finančních institucí, nebyla plně využita,
- E. vzhledem k tomu, že kvalitní provádění auditu má zásadní význam pro hospodářskou stabilitu a důvěryhodnost trhu, protože poskytuje záruky v otázce skutečného finančního zdraví podniků,
- F. vzhledem k tomu, že nezávislost auditorů je základem pro zajištění kvality auditu,
- G. vzhledem k tomu, že pokud auditorské společnosti nabízejí různé služby stejné společnosti, může vzniknout střet zájmů,
- H. vzhledem k tomu, že vysoká koncentrace čtyř největších auditorských společností na trhu může způsobit nadměrný nárůst rizika, a vzhledem k tomu, že menší společnosti jsou

¹ Přijaté texty, P7_TA(2011)0223.

² Úř. věst. C 87E, 1.4.2010, s. 23.

³ Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 87.

různorodé a jejich růst a odborné znalosti by měly být podporovány většími možnostmi konkurence,

- I. vzhledem k tomu, že je proto nutné znovu zahájit podrobnou rozpravu o roli auditora a struktuře auditorského trhu,

Obecné otázky

1. vítá zelenou knihu Komise a chválí její ucelený přístup;
2. vítá, že se zelená kniha zmiňuje o zásadní otázce, konkrétně jak zlepšit audity, přestože se v minulosti neobjevil žádný závažný důkaz, že by audit nebyl prováděn v souladu s příslušnými právními předpisy a požadavky;
3. domnívá se, že rozprava o roli auditora musí probíhat současně s posilováním úlohy výboru pro audit, který v současnosti není příliš účinný, i finančních informací a informací o riziku, které podniky musí poskytovat;
4. myslí si, že dosud neexistuje dostatečný základ pro konečné posouzení, a proto připomíná Komisi, že je třeba použít větší počet předpisů a provést rozsáhlé a podrobné posouzení dopadů, které bude analyzovat různé politické možnosti, zaměří se na praktické otázky v souladu se zásadou zlepšování právních předpisů, bude se zabývat významem účetnictví jakožto zdroje přesných informací o udržitelném hospodářském rozvoji podniků a bude zahrnovat analýzu zájmových skupin s cílem upřesnit strukturu studie posouzení dopadů pro různé skupiny, jako jsou pro malé a střední podniky, systémově důležité finanční instituce a další kotované či nekotované společnosti; je toho názoru, že by se mělo provést posouzení dopadů, pokud jde o uživatele zprávy o auditu, jako jsou například investoři nebo regulační orgány systémově důležitých finančních institucí; vyzývá Komisi, aby analyzovala přidanou hodnotu, kterou budou mít navrhované nařízení a postupná harmonizace norem a metod v oblasti auditu na jednotném evropském trhu;
5. vítá skutečnost, že v zelené knize byla uznána zásada proporcionality;

Role auditora

6. uznává, že povinný audit plní sociální funkci a je ve veřejném zájmu, jelikož je naprosto zásadní součástí demokratického hospodářského a politického systému, a vítá proto záměr zelené knihy zvýšit transparentnost a zlepšit kvalitu zpráv auditora s cílem přispět ke stabilitě finančního trhu a zlepšit přístup k financování; podporuje veškerá opatření založená na důkazech, že nad náklady a zátěží zejména finančních institucí převažuje podstatné zlepšení jejich kvality a pravidelná externí hodnocení a příslušný dohled ze strany regulačních orgánů; zdůrazňuje, že je k tomu zapotřebí konkrétně zaměřená legislativa;
7. zdůrazňuje, že systém vysoce kvalitních auditů tvoří nedílnou součást rámce řádné správy a řízení společností; žádá Komisi, aby své návrhy týkající se řízení podniků a auditů předkládala Parlamentu a Radě důsledným způsobem;

8. zdůrazňuje význam zprávy auditora pro akcionáře a veřejnost; uznává zásadu „audit je audit“ a varuje, že uplatňování různých norem vytváří vysoké riziko právní nejistoty; upřednostňuje proto rozšíření oblasti působnosti na všechny finanční instituce;
9. souhlasí s Komisí, co se týče zásady, že závěry zprávy o auditu se mají soustředit více na podstatu než na formu;
10. vyzývá Komisi, aby přezkoumala, jak by se role auditora mohla rozšířit na audit informací o riziku, které poskytují auditované účetní jednotky, přičemž by se ověřovaly také informace poskytované v hlavních účetních závěrkách; doporučuje, aby auditoři byli informováni o všech případech, kdy byl výbor pro rizika přehlasován;
11. domnívá se, že zprávy o auditu by měly být stručné s jasnými a přesnými závěry a měly by se vyjadřovat ke všem aspektům zákonem stanoveného pověření auditora; domnívá se, že auditor by měl výboru pro audit a valné hromadě poskytnout doplňující informace o obecných otázkách, jako např. o metodice použité pro sestavení rozvahy, a konkrétní informace, jako např. klíčové ukazatele, údaje poměrného významu, hodnocení rizika souvisejícího s důležitými účetními odhady nebo s přijatými významnými rozhodnutími a specifické problémy, se kterými se auditor při své práci setkal;
12. požaduje, aby auditorské zprávy finančních institucí obsahovaly rozšířené požadavky na zveřejňování údajů o oceňování méně likvidních aktiv s cílem umožnit srovnání ocenění finančních nástrojů mezi jednotlivými institucemi;
13. zdůrazňuje, že auditoři by měli upozornit své orgány dohledu nebo příslušné orgány v případě, že zjistí nesrovnalosti, jež by mohly ohrozit budoucnost subjektu, který je auditu podroben; doporučuje, aby se auditoři a orgány dohledu významných finančních institucí setkávali na bilaterálních schůzích;
14. konstatuje, že s poskytováním informací nad rámec informací požadovaných nařízením by mohla potenciálně být spojena odpovědnost; domnívá se nicméně, že společnost požaduje, aby auditoři měli odpovědnost se zaměřením do budoucna a navenek, zejména pokud jde o velké a systémově významné korporace; je toho názoru, že informace veřejného zájmu týkající se rizik, operací vedených mimo rozvahové účty nebo možností pro případnou budoucí úvěrovou angažovanost, které má auditor k dispozici, by měly být vždy zpřístupněny regulačnímu orgánu a ve většině případů i veřejnosti;
15. vyzývá k posílení úlohy výborů pro audit všech finančních institucí tím, že se po těchto výborech bude požadovat, aby schválily vzor hodnocení rizik zahrnující srovnání údajů o jednotlivých společnostech s referenčními hodnotami, včetně informování o možných budoucích finančních potřebách, bankovních smlouvách, budoucích peněžních tocích, řízení rizik, odhadech vedení a dodržování hlavních účetních zásad a o veškerých předvídatelných rizicích s ohledem na obchodní model společnosti; požaduje, aby toto hodnocení bylo společně s plným zněním zprávy auditora každoročně předloženo k projednání a schválení výkonným a dozorčím radám finančních institucí;
16. domnívá se, že profesní skepse je základním kamenem auditu a že má dopad na každou jednotlivou fázi auditu; zdůrazňuje, že tato skepse je výsledkem objektivnosti a nezávislosti auditora a je propojena s profesionálním úsudkem získaným zkušenostmi,

který nemůže být rovnocenně nahrazen postupy spočívajícími v zaškrťování políček;

17. domnívá se, že systém výhrad ve zprávách auditora není nutné přehodnocovat, neboť má výstražnou funkci a přispívá ke kvalitě finančních informací;
18. domnívá se, že plynulý a pravidelný dialog mezi externím auditorem, interním auditorem a výborem pro audit je pro účinný audit zásadní, neboť akcionáře je třeba informovat (např. o důvodech jmenování, opakovaného jmenování nebo odstoupení z funkce auditora) prostřednictvím konkrétních odůvodnění uvedených ve zprávě výboru pro audit;
19. je toho názoru, že auditoři by měli mít právo vystoupit na valné hromadě společnosti v záležitostech souvisejících s jejich rolí auditorů;
20. domnívá se, že je třeba, aby byly dva aspekty provádění auditu – externí a interní – zřetelně vymezeny v právních předpisech;

Mezinárodní auditorské standardy (ISA)

21. navrhuje, aby Komise urychleně přijala mezinárodní auditorské standardy (ISA) upřesněné v nařízení, což by umožnilo harmonizaci auditů na evropské úrovni a usnadnilo práci orgánů dohledu; je toho názoru, že provádění auditu má jeden stanovený postup bez ohledu na velikost auditované společnosti, avšak že jeho uplatňování je nutno přizpůsobit povaze malých a středních podniků; připomíná Komisi, že kromě společností, na něž by se měly vztahovat mezinárodní auditorské standardy, existují i jiné společnosti, které – přestože jsou z působnosti těchto standardů vyňaty – by svou finanční situaci měly nechat prověřit autorizovanou auditorskou firmou;

Správa a řízení a nezávislost auditorských firem

22. souhlasí s tím, že pokud je auditor jmenován a odměňován auditovanou společností, nevyhnutelně dochází ke střetu zájmů; nedomnívá se však, že by v současnosti bylo opodstatněné, aby auditora jmenovala třetí strana; s přihlédnutím k výše uvedenému a aniž by byl dotčen čl. 37 odst. 2 směrnice 2006/43/ES, vyzývá k posílení role výboru pro audit;
23. je toho názoru, že auditor, je-li jeho role statutární, by měl být jmenován výborem pro audit, a nikoli správní radou auditované společnosti, přičemž všichni členové výboru pro audit by měli mít příslušné zkušenosti a přinejmenším polovina z nich by měla mít zkušenosti s účetnictvím a prováděním auditu; domnívá se, že výbor pro audit by měl přijmout opatření pro zajištění nezávislosti auditora, zejména pokud jde o jakékoli konzultační služby, které auditor poskytuje nebo nabízí;
24. je toho názoru, že pravidla zajišťující nezávislost auditorů a kvalitu auditu musí být důkladně přezkoumána veřejným orgánem dohledu zcela nezávislým na této profesi;
25. podporuje vytvoření mezinárodního kodexu řádné správy a řízení podniku pro auditorské firmy, které provádějí audit subjektů veřejného zájmu;

26. souhlasí s tím, že nezávislost auditora má klíčový význam a že je třeba přijmout opatření s cílem zabránit příliš přátelským vazbám; navrhuje, aby Komise provedla posouzení dopadu zahrnující různé možnosti, zejména externí střídání a dopad dobrovolných společných auditů; považuje externí střídání za prostředek posílení nezávislosti auditorů, avšak opět zdůrazňuje svůj názor, že nikoli externí střídání, nýbrž pravidelná obměna interních auditorů představuje nejlepší regulační metodu, jak potvrzuje i směrnice 2006/43/ES, a že nezávislost nezbytná pro provádění účinných auditů je zajišťována stávajícími opatřeními pro střídání partnerů;
27. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby postupy společnosti napomáhaly zachovávat poskytnutou ochranu, včetně ochrany spojené s povinným střídáním hlavních partnerů auditu, a to i tehdy, pokud tito partneři změní firmu;
28. navrhuje zvážit jiné možnosti, jež by nahradily nebo doplnily cyklus pevně stanoveného střídání – např. v případě přidružených auditů by mohl být cyklus střídání dvojnásobný oproti auditům s jediným auditorem, protože dynamika vztahů dvou subjektů je odlišná než dynamika vztahů tří subjektů, a střídání přidružených auditů by také mohlo být nepravidelné;
29. domnívá se, že je třeba jasně odlišit mezi auditorskými službami a jinými službami, které auditorské firmy poskytují zákazníkovi, aby bylo zamezeno střetu zájmů v souladu s čl. 22 odst. 2 směrnice 2006/43/ES a s kodexem auditorské praxe; poukazuje na to, že by se tak mohl omezit „low balling“, tzn. umělé snižování cen auditu s úmyslem vyvážit tyto nízké ceny účtováním poplatků za doplňkové služby; je proto toho názoru, že toto odlišení by se mělo týkat všech společností a jejich klientů; s ohledem na doporučení týkající se nezávislosti statutárního auditora z roku 2002 vyzývá Komisi, aby sestavila seznam podmínek, kdy by takové služby byly považovány za neslučitelné s auditorskými službami; uznává, že poskytování služeb, které nejsou spojené s auditem a zároveň nejsou neslučitelné s nezávislostí auditora, může hrát zásadní úlohu při rozšiřování dovedností malých a středních auditorských firem, avšak je toho názoru, že interní a externí auditorské služby by neměly být poskytovány současně;
30. domnívá se, že je nutné zachovat nezávislost auditora; je toho názoru, že externím auditorům by mělo být zakázáno poskytovat auditované společnosti služby, které by mohly vést k porušení příslušných požadavků na nezávislost či dalších etických požadavků; uznává, že pro podporu růstu evropského hospodářství je nezbytné zajistit, aby všechny podniky bez ohledu na jejich velikost, včetně malých a středních podniků, mohly uzavírat smlouvy s nezávislými auditory a auditorskými společnostmi, které disponují širokou škálou dovedností;
31. zvláště poznamenává, že auditorské služby považované za služby vedoucí ke střetu zájmů, a to včetně určitých poradenských služeb a hodnocení komplexních strukturovaných produktů, by neměly být poskytovány jednou a tou samou společností, a trvá na tom, že příslušné orgány dohledu by takové případy měly sledovat;
32. domnívá se, že výbory pro audit mají důležitou roli z hlediska dohledu při zajištění nezávislosti auditora, a žádá Komisi, aby v tomto ohledu poskytla pokyny na pomoc výborům pro audit;

33. doporučuje, aby výbor pro audit jako jeden ze subjektů dozorčí rady, nikoli výkonné rady, přijímal rozhodnutí o tom, zda umožnit poskytování jiných než auditorských služeb dané finanční společnosti, a aby projednával nabídku a podrobnosti mandátu; vyzývá Komisi, aby provedla posouzení dopadů týkající se uskutečnitelnosti a účinků omezení jiných než auditorských služeb s ohledem na příjmy;
34. domnívá se, že poplatky za audit, které může auditorská firma nebo síť auditorských firem účtovat individuálním klientům, by měly být zveřejněny v případě, že překročí určitou hranici, a že orgány dohledu by měly moci zasáhnout a provádět kontroly, stanovovat omezení nebo další požadavky na plánování postupu při překročení určité hranice poměru mezi cenou a celkovými příjmy této firmy, a to s cílem předejít situaci, kdy by auditorská firma ztratila svou ekonomickou nezávislost; poznamenává však, že v případě menších firem by zásah orgánu dohledu neměl omezovat růst a že získání velkého a významného klienta, který bude v počátečním období představovat velký objem práce auditorské firmy, je důležitou součástí procesu růstu;
35. domnívá se, že auditorské firmy, které provádějí audit v subjektech veřejného zájmu, by měly zveřejňovat své účty a že tyto účty i použitá metodika by měly být kontrolovány s cílem zajistit, aby byly pořídku;
36. domnívá se, že pokud se prokáže zneužití funkce ředitele podniku anebo subjektu veřejného zájmu či auditorské firmy, musí být možné podrobit všechny dotčené strany trestnímu stíhání;
37. domnívá se, že model partnerství je vhodným modelem pro auditorské firmy, neboť chrání jejich nezávislost;
38. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily příkladné provádění auditu veřejných orgánů a aby bránily případným střetům zájmů, které by mohly vyplývat ze vztahů mezi auditorem a činiteli s rozhodovací pravomocí ve veřejných orgánech, které jsou auditu podrobeny;

Audity skupin společností

39. podporuje návrhy na audity skupin společností obsažené v zelené knize;
40. vyzývá Komisi, aby prošetřila problematiku předávání údajů během auditu skupin společností v souvislosti s budoucí revizí legislativního rámce EU v oblasti ochrany údajů;
41. domnívá se, že auditoři skupiny by měli mít jasný přehled o skupině a v případě finančních institucí, na něž dohlíží na skupinovém základě, by měli vést dialog se subjektem, který nad skupinou drží dohled;

Dohled

42. vyzývá Komisi, aby předložila návrh na zlepšení komunikace mezi auditory provádějícími audit v subjektech veřejného zájmu a regulačními orgány;
43. domnívá se, že by měly být stanoveny protokoly o komunikaci a o utajení informací a že dialog by měl probíhat vskutku obousměrně;
44. vyzývá k posílení dvousměrné komunikace mezi auditory a orgány finančního dohledu nad finančními institucemi, a to především pokud jde o zvláštní oblasti zájmu, včetně interakce mezi různými finančními produkty; požaduje, aby stejná komunikace byla auditory a evropskými orgány dohledu zavedena pro přeshraniční subjekty;
45. poukazuje na to, že je třeba sladit postupy dohledu v oblasti auditu, a žádá Komisi, aby zvážila začlenění Evropské skupiny orgánů pro dohled nad auditory do Evropského systému finančního dohledu, například prostřednictvím Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy;
46. vyzývá externí auditory finančních institucí, aby pravidelně podávali odvětvové zprávy Evropské radě pro systémová rizika s cílem odhalit odvětvové trendy vývoje a potenciální zdroje systémových rizik a potenciální selhání, a podotýká, že by se tak mělo dít proporcionálním způsobem;
47. vyzývá Komisi a členské státy, aby dbaly na dodržování závěrů, které předkládají národní kontrolní úřady v rámci svých auditorských činností;

Koncentrace a struktura trhu

48. domnívá se, že s ohledem na současnou situaci na auditorském trhu by pád jedné ze čtyř velkých auditorských firem narušil důvěryhodnost auditorské profese jako celku;
49. domnívá se, že přestože pád auditorské firmy nemusí bezprostředně vyústit v dominový efekt s dopadem na zbytek odvětví, firmy, které jsou „příliš velké na to, aby zkrachovaly“, by mohly představovat možné morální nebezpečí a že krizové plány týkající se velkých auditorských firem by měly být posíleny; dále se domnívá, že tyto plány by měly minimalizovat riziko toho, že auditorská firma bez řádného důvodu opustí trh, a omezit nejistotu a narušení trhu, k nimž by v důsledku takového kroku došlo;
50. domnívá se, že krizové plány jsou důležitým prostředkem k zabránění chaotickému rozpadu firmy a že by měly zahrnovat mechanismus, pomocí něhož je regulátor informován o jakýchkoli problémech ohrožujících auditorskou firmu na vnitrostátní či mezinárodní úrovni, s cílem umožnit regulátorům, aby jednali podle úlohy jim svěřené a náležitě se s takovými situacemi vypořádali;
51. podporuje zavedení podrobných plánů ukončení činnosti a likvidace („living wills“) pro čtyři největší auditorské společnosti a auditory poskytující významné auditorské služby finančnímu sektoru a stanovení přeshraničních krizových plánů pro organizovaný přenos zákaznických smluv pro případ, že některý z významných subjektů opustí trh;
52. zdůrazňuje, že jedním z cílů každého přijatého opatření v oblasti auditu musí být rozvíjení

hospodářské soutěže mezi různými společnostmi, které v odvětví působí, a zajistit udržování kvality, přesnosti a důkladnosti auditů;

53. vyzývá Komisi, aby vytvořila rovné podmínky hospodářské soutěže pro všechny společnosti působící na auditorském trhu a zjednodušila na evropské úrovni předpisy upravující provádění auditu; je toho názoru, že pokud bychom chtěli na auditorský trh přilákat větší počet účastníků, je zásadním předpokladem umožnit snazší přístup na trh a odstranění překážek pro firmy, které chtějí na trh vstoupit; domnívá se, že nikoli rady společností, nýbrž výbory pro audit jsou v nejpříhodnějším postavení, aby volily typ auditu, který nejlépe odpovídá potřebám auditovaného subjektu, a aby sledovaly účinnost a kvalitu auditu, přičemž zvláštní důraz by měl být kladen na auditorovu nezávislost; myslí si, že by Komise měla prozkoumat způsoby, jak pomoci subjektům veřejného zájmu, veřejnému sektoru a evropským orgánům lépe posoudit kvalitu auditorských služeb poskytovaných auditorskými společnostmi bez ohledu na jejich velikost;
54. uznává, že provádění přidružených auditů by mohlo mít pozitivní vliv na diverzifikaci auditorského trhu; připomíná, že různé členské státy se nacházejí v rozdílných tržních situacích a mají s přidruženými audity rozdílné zkušenosti; vyzývá Komisi, aby posoudila případný přínos povinného zavedení přidružených auditů a náklady na toto zavedení pro auditorské společnosti, zejména pro ty, jež jsou malé, a pro společnosti, v nichž je audit prováděn, zvláště pro finanční instituce, a aby posoudila, jak by toto povinné zavedení mohlo ovlivnit koncentraci auditorského trhu a finanční stabilitu;
55. domnívá se, že případy převzetí podniků ze strany čtyř největších auditorských společností musí být zvažovány ve světle jejich dopadů na růst ostatních firem nebo sítí;
56. vyzývá Komisi, aby prověřila uzavírání omezujících smluv, které banky a další finanční instituce používají při poskytování úvěrů a dalších finančních produktů společností, což může omezovat volbu auditora;
57. domnívá se, že je důležité zakázat používání omezujících ustanovení ve prospěch čtyř velkých auditorských firem ve smlouvách;
58. žádá, aby byly podporovány fúze malých a středních auditorských firem; vyzývá Komisi, aby zvážila zavedení osvědčení o kvalitě a vytvoření rejstříku kvality auditorských společností, aby malé a střední auditorské společnosti mohly prokázat, že vykonávají práci na uspokojivé úrovni; domnívá se, že odvětví veřejných zakázek by se mělo více zaměřovat na auditorské společnosti, které nepatří do skupiny největších čtyř, a že veřejné orgány by měly stanovovat měřítko procentuálního podílu využití služeb takových společností;
59. pokud jde o nabídková řízení ze strany subjektů veřejného zájmu, vyzývá Komisi, aby stanovila, že rovný přístup k nabídkovým řízením musí mít nejen čtyři největší auditorské společnosti, nýbrž i nejméně dvě společnosti, jež mezi tyto čtyři největší nepatří; domnívá se, že klíčovou roli v tomto procesu musí hrát výbory pro audit a že by se je rovněž měli účastnit akcionáři; vyzývá Komisi, aby přezkoumala postupy výborů pro audit s ohledem na výběrová řízení, se zvláštním zaměřením na hledisko administrativní zátěže spojené s formálními výběrovými řízeními, a přitom zajistila, aby konečné rozhodnutí akcionářů o jmenování auditorů bylo přijato na základě návrhu výboru pro audit; je toho názoru, že

uvedený návrh by měl zahrnovat popis zvoleného postupu, použitá kritéria a důvody, které byly podkladem pro doporučení výboru pro audit;

60.vyzývá Komisi (GŘ COMP), aby provedla podrobné šetření auditorského trhu;

Vytvoření evropského trhu

61.domnívá se, že provádění auditu hraje v procesu revitalizace vnitřního trhu klíčovou úlohu; vyzývá Komisi, aby prověřila, do jaké míry opatření pro usnadnění přeshraničního poskytování auditorských služeb mohou napomáhat omezení překážek vstupu na trh a nedostatky v kapacitě; vyzývá Komisi, aby prověřila, do jaké míry může evropský trh auditorských služeb napomáhat zmírnění procesní složitosti a nákladů pro všechny účastníky trhu, zejména malé a středně velké auditorské společnosti; naléhavě vyzývá Komisi, aby přijala veškeré příslušné kroky, aby zajistila začlenění mezinárodních auditorských standardů do práva EU a jejich prosazování, což může pomoci vytvořit skutečně rovné podmínky hospodářské soutěže pro auditorské společnosti; připomíná Komisi její doporučení ohledně odpovědnosti auditora; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby předložila návrhy na zlepšení harmonizace s cílem vytvoření evropského pasu pro auditory a kladla přitom zvláštní důraz na záruky nezávislosti auditora;

62. vyzývá Komisi, aby vytvořila celoevropský režim ručení auditorské profese;

Mezinárodní spolupráce

63. vyzývá Komisi, aby zintenzívnila úsilí směřující k větší jednotnosti;

o

o o

64. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

11. 5. 2011

STANOVISKO HOSPODÁŘSKÉHO A MĚNOVÉHO VÝBORU (*)

pro Výbor pro právní záležitosti

k politice v oblasti auditu: poučení z krize
(2011/2037(INI))

Navrhovatelka(*): Kay Swinburne

(*) Postup s přidruženým výborem – článek 50 jednacího řádu

NÁVRHY

Hospodářský a měnový výbor vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že vysoká koncentrace čtyř největších auditorských společností na trhu může způsobit nadměrný nárůst rizika, a vzhledem k tomu, že menší společnosti jsou různorodé a jejich růst a odborné znalosti by měly být podporovány většími možnostmi konkurence,
- B. vzhledem k tomu, že zánik některé z dominantních auditorských společností by vážným způsobem ohrozil důvěryhodnost auditorské profese jako celku a mohl by vyvolat značnou nejistotu ohledně kvality účetních závěrek společností kótovaných na burze,
- C. vzhledem k tomu, že po finanční krizi se ukázalo, že auditoři mohou hrát klíčovou úlohu zejména v posílení dozoru nad finančními institucemi v oblasti řízení rizik,
- D. vzhledem k tomu, že úloha výborů pro audit, zvláště v rámci finančních institucí, nebyla plně využita,
- E. vzhledem k tomu, že pokud auditorské společnosti nabízejí různé služby stejné společnosti, může vzniknout střet zájmů,
- F. zdůrazňuje význam zprávy auditora pro akcionáře a veřejnost; uznává zásadu „audit je audit“ a varuje, že uplatňování různých norem vytváří vysoké riziko právní nejistoty;

upřednostňuje proto rozšíření oblasti působnosti na všechny finanční instituce,

- G. vzhledem k tomu, že po skončení krize bylo nadměrné přijímání rizik ze strany finančních institucí do značné míry spojeno i s flexibilními, omezenými a neefektivními mechanismy kontroly a řízení rizik, zvláště v případě systémově významných finančních institucí,
1. požaduje, aby byly menším společnostem poskytnuty lepší příležitosti, a to zamezením tomu, aby byly služby vnitřního auditu poskytovány stejnou firmou, jež provádí externí audit, poněvadž by to mohlo ohrozit nezávislost auditora; zvláště poznamenává, že auditorské služby považované za služby vedoucí ke střetu zájmů, a to včetně určitých poradenských služeb a hodnocení komplexních strukturovaných produktů, by neměly být poskytovány jednou a tou samou společností; příslušné orgány dohledu by měly takové případy sledovat;
 2. doporučuje, aby výbor pro audit jako jeden ze subjektů dozorčí rady, a nikoli výkonné rady, přijímal rozhodnutí o tom, zda umožnit poskytování jiných než auditorských služeb příslušné finanční společnosti, a aby projednával nabídku a podrobnosti mandátu; vyzývá Komisi, aby provedla posouzení dopadu životaschopnosti a účinků omezení služeb jiných než auditorských s ohledem na příjmy;
 3. uznává, že povinný audit plní sociální funkci a je ve veřejném zájmu, a vítá proto záměr zelené knihy zvýšit transparentnost a zlepšit kvalitu zpráv auditora s cílem přispět ke stabilitě finančního trhu a zlepšit přístup k financování; podporuje veškerá opatření založená na důkazech, že nad náklady a zátěží zejména finančních institucí převažuje podstatné zlepšení jejich kvality a pravidelná externí hodnocení a příslušný dohled ze strany regulačních orgánů; zdůrazňuje, že je k tomu zapotřebí konkrétně zaměřená legislativa;
 4. vyzývá Komisi, aby přezkoumala postupy výborů pro audit s ohledem na výběrová řízení se zvláštním ohledem na hlediska transparentnosti a administrativní zátěže spojená s formálními výběrovými řízeními a aby přitom zajistila, že kvalita auditorských služeb zůstane nezměněna; domnívá se, že by společnosti za účelem zajištění nezávislosti auditů měly uvážit, zda by neměly každých osm let provádět veřejné výběrové řízení, pokud jde o statutární jmenování externích auditorů, a to s možností prodloužení; vyzývá Komisi, aby začlenila výsledky výroční rozpravy o volbě auditora do zprávy výboru pro audit pro valnou hromadu akcionářů;
 5. požaduje, aby výborům pro audit byla uložena povinnost uvádět ve zprávách informace o pravidelných rozpravách s hlavními akcionáři a významné problémy s účetními výkazy, které se objeví v průběhu auditu, a povinnost vysvětlit, na jakém základě bylo rozhodnuto o konání výběrového řízení na výběr a jmenování auditora pro veškeré činnosti související s auditem, zejména však pro uzavření dohody o externím auditu;
 6. potvrzuje, že v zájmu zachování vysokého standardu kvality auditů by měla být dána přednost internímu střídání auditorů před externím střídáním, jak potvrzuje směrnice 2006/43/ES;
 7. uznává, že realizace přidružených auditů by mohla mít pozitivní vliv na diverzifikaci auditorského trhu; připomíná rozdílnou tržní situaci v členských státech a rozdílné

zkušenosti členských států s přidruženými audity; vyzývá Komisi, aby posoudila případný přínos jejich povinného zavedení a náklady na něj pro auditorské společnosti, zejména pro ty, jež jsou malé, a pro společnosti, v nichž je audit prováděn, a zejména pro finanční instituce, a aby posoudila, jak by povinné zavedení přidružených auditů mohlo ovlivnit koncentraci auditního trhu a finanční stabilitu;

8. vyzývá Komisi (generální ředitelství pro hospodářskou soutěž), aby provedla podrobné šetření auditorského trhu;
9. vyzývá k posílení dvousměrné komunikace mezi auditory a orgány finančního dohledu nad finančními institucemi, a to především pokud jde o zvláštní oblasti zájmu, včetně interakce mezi různými finančními produkty; požaduje, aby stejná komunikace byla auditory a evropskými orgány dohledu zavedena pro přeshraniční subjekty;
10. poukazuje na to, že je třeba sladit postupy dohledu v oblasti auditu, a žádá Komisi, aby zvážila začlenění Evropské skupiny orgánů pro dohled nad auditory do Evropského systému finančního dohledu, například prostřednictvím Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy;
11. vyzývá Komisi, aby vytvořila celoevropský režim ručení auditorské profese;
12. vyzývá externí auditory finančních institucí, aby pravidelně podávali odvětvové zprávy Evropské radě pro systémová rizika s cílem odhalit odvětvové trendy vývoje a potenciální zdroje systémových rizik a potenciální selhání, přičemž podotýká, že by se tak mělo dít proporcionálním způsobem;
13. vyzývá k posílení úlohy výborů pro audit všech finančních institucí tím, že se po těchto výborech bude požadovat, aby schválily vzor hodnocení rizik zahrnující srovnání údajů týkajících se jednotlivých společností s referenčními hodnotami, včetně informování o možných budoucích finančních potřebách, bankovních smlouvách, budoucích peněžních tocích, řízení rizik, odhadech vedení a dodržování hlavních účetních zásad a o veškerých předvídatelných rizicích s ohledem na obchodní model společnosti; požaduje, aby toto hodnocení bylo společně s plným zněním zprávy auditora každoročně předloženo k projednání a schválení výkonným a dozorčím radám finančních institucí;
14. zdůrazňuje, že systém vysoce kvalitních auditů tvoří nedílnou součást rámce řádné správy a řízení společností; žádá Komisi, aby své návrhy týkající se řízení podniků a auditů předkládala Parlamentu a Radě důsledným způsobem;
15. vyzývá Komisi, aby prověřila uzavírání omezujících smluv, které banky a další finanční instituce používají při poskytování úvěrů a dalších finančních produktů společností, což může omezovat volbu auditora;
16. žádá Komisi, aby se zaměřila na odstranění právních překážek, které existují v rámci EU i mezi členskými státy a třetími zeměmi a které se týkají předávání údajů během auditu skupin společností;
17. podporuje zavedení nouzových plánů pro čtyři největší auditorské společnosti a auditory poskytující významné auditorské služby finančnímu sektoru, včetně zavedení

přeshraničních likvidačních plánů pro organizovaný přenos zákaznických smluv pro případ, že některý z významných subjektů opustí trh;

18. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily příkladné provádění auditu veřejných orgánů a aby bránily případným střetům zájmů, které by mohly vyplývat ze vztahů mezi auditory a činiteli s rozhodovací pravomocí ve veřejných orgánech, které jsou auditu podrobeny;
19. požaduje, aby zprávy auditora finančních institucí obsahovaly rozšířené požadavky na zveřejnění údajů o oceňování méně likvidních aktiv s cílem umožnit srovnání ocenění finančních nástrojů mezi jednotlivými institucemi;
20. vyzývá Komisi a členské státy, aby dbaly na dodržování závěrů, které předkládají vnitrostátní účetní dvory v rámci svých auditorských činností;
21. doporučuje, aby auditoři byli informováni o všech případech, kdy byl výbor pro rizika přehlasován;
22. domnívá se, že auditoři skupiny by měli mít jasný přehled o skupině a v případě finančních institucí, na něž dohlíží na skupinovém základě, by měli vést dialog s orgánem dohledu nad skupinou;
23. vyzývá Komisi, aby zvážila způsoby, jak zajistit větší transparentnost činností auditorských společností; poznamenává, že tohoto cíle by se mohlo dosáhnout zavedením povinnosti zveřejňovat roční účetní závěrky ověřené příslušnými veřejnými orgány.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	9.5.2011
Výsledek konečného hlasování	+: 39 –: 0 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Burkhard Balz, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Othmar Karas, Wolf Klinz, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Werner Langen, Hans-Peter Martin, Íñigo Méndez de Vigo, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Elena Băsescu, Pervenche Berès, Sari Essayah, Robert Goebbels, Syed Kamall, Krišjānis Kariņš, Olle Ludvigsson, Siiri Oviir

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	24.5.2011
Výsledek konečného hlasování	+: 24 –: 0 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Syed Kamall, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Alexandra Thein, Diana Wallis, Rainer Wieland, Cecilia Wikström, Zbigniew Ziobro, Tadeusz Zwiefka
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Piotr Borys, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, József Szájer
Náhradníci (čl. 187 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Pablo Arias Echeverría, Iosif Matula